Autor publikacji:,
Zbigniew Rzywucki firma R-Ceram.

www.doskonaleniegolebir-cerам
golebie@r-ceram.pl

Wprowadzenie do publikacji,

Lotowanie gołębi wdowieństwem klasycznym opiera się na fundamentalnej, niepodlegającej zmianie zasadzie, że powracającego z lotu wdowca zawsze wita oczekująca na niego partnerka. Dotyczy to także odwrotnej sytuacji, w której samica uczestniczy w lotach, w takim przypadku powrotu wdowy oczekuje jej partner, wdowiec. Ważnym kluczem sukcesu, który potrafi wyzwolić u wdowca optymalną motywację do szybkiego powrotu do swojego terytorium jest uwodzicielska i zalotna partnerka. Metoda klasycznego lotowania wdowieństwem znana jest od ponad 100 lat i przez wiele lat była trochę zapomniana. Jednak ze względu na sytuacje, które w znacznym stopniu dezorganizują sprawność zespołu lotowego, w szczególności długotrwałe spóźnianie się jednego z partnerów, oziębłość i zmęczenie fizyczne samiczek to metoda klasycznego wdowieństwa ponownie zaczyna dominować w czołowych lotowych gołębnikach.

Publikacje związane

- ✓ *Podstawy żywienia gołębi.*
- ✓ *Ocena kału gołębi, jako wskaźnika zdrowia i kondycji fizycznej gołębi.*
- ✓ *Wodnisty kał, biegunka- zwiastun problemów w hodowli.*
- ✓ *Blok publikacji: Choroby gołębi.*
- ✓ *Sprawność układu oddechowego oraz przegląd działań zwiększających wydolność lotową gołębi.*
- ✓ *Przegląd wskaźników kondycji i formy lotowej gołębi.*
- ✓ *Wpływ sprawności układu odporności organizmu na stan zdrowia i witalność gołębi.*
- ✓ *Wademekum produktów PANTEX HOLLAND*

Lotowanie gołębi wdowieństwem klasycznym. Część 2 – system oparty na wdowieństwie od trzeciego tygodnia lotów.

W tej metodzie przed wkładaniem wdowców na lot zawsze pokazywane są samiczki, zawsze jest ich wspólna randka.

TYDZIEŃ PIERWSZY.

W pierwszym tygodniu lotów gołębie stare ułożone są w pozycji gniazdowej z jednym około 10 dniowym młodym a gołębie roczne są w pozycji gniazdowej na jajkach, które wysiadywane są od 8 do 12 dni. Na samców powracających z lotu treningowego zawsze w gołębniku oczekują samice razem z młodymi, lub samice będące na jajkach.

- W poniedziałek, najpóźniej we wtorek wszystkie samice powinny być usunięte z gołębnika lotowego wdowców. Jest to bardzo ważny moment w kształtowaniu wdowieństwa u samców, ale też i u samic. Moment ten może znacząco wpłynąć na dalszą aktywności samic wobec wdowców. Istotne jest, aby w tym czasie nie dopuścić do powtórnego zniesienia przez samiczki jajek. Samice przenosi się do innego gołębnika z dobrą wentylacją. Gołębnik ten powinien posiadać odpowiednie zabezpieczenia przed wzajemnym łączeniem się samic. Udowodnione jest, że w przypadku samiczek, które zbyt długo przebywają razem może zaistnieć instynkt obojga płci, ponadto u niektórych z nich samoistnie mogą dominować cechy męskie. W efekcie, samice takie zazwyczaj bezpowrotnie tracą zalotność wobec samców. *Opis propozycji rozwiązań, których celem jest zabezpieczenie samic przed wzajemnym łączeniem się oraz zniesieniem jajek będzie przedstawiony w dalszej części publikacji.*
- Po powrocie samców z codziennych oblotów treningowych należy zawsze umożliwić im karmienie młodych, ale karmienie to powinno być pod kontrolą. Jest to czas, kiedy u młodych gołębi następuje przejście karmienia z mleczka na ziarno i karmienie młódka już nie jest tak intensywne, co skutkuje, że młódek może być ciągle głodny i będzie domagać się pokarmu. Zazwyczaj taka sytuacja nie powinna negatywnie wpływać na obniżenie formy lotowej u samców.
- W czasie tego tygodnia starsze samce karmią młódka, a w przypadku młodych samców, wysiadują one tylko jajka. Stwierdzone jest, że u samców tylko do 3 dni istnieje mocne poczucie obowiązku wysiadywania jajek. W przyuczeniu na wdowieństwo istotne jest, aby ten moment wykorzystać i w tym czasie z celi gniazdowej młodego wdowca zabrać jajka wraz z miską lęgową. Zazwyczaj czyni się to w połowie tygodnia, wtedy to wszystkie jajka i miski lęgowe usuwane są z cel gniazdowych wdowców. Po zabraniu miski lęgowej, część hodowlana wdowców jest zamykana, a w części spoczynkowej umieszcza się drewniany klocek o wymiarach 10 x 10 cm. Dla samca, jest to miejsce odpoczynku a zarazem miejsce, które stanowi bezpieczny przyczółek do czuwania i obrony swojego terytorium przed innymi samcami.
- Podczas treningów, do końca tygodnia samce mają otwarty wylot i swobodne mogą latać. W przypadku, kiedy samce zobaczą czasami inne gołębie na przykład z woliery lub latające inne gołębie, nie ma to większego znaczenia i wpływu na ich przyszłą pozycję wdowieństwa.
- Starszym samcom przed koszowaniem na lot drugi nie pokazuje się samic. Młode roczne samce przechodzą taki sam cykl przygotowania do lotów jak gołębie starsze. Istotne uwaga! W czasie nieobecności gołębi, które są na locie, samice nie mogą karmić młódków. Jest to już okres, kiedy młódki karmione są stałym pokarmem i nie powinno się im nic stać złego w przypadku lekkiego spóźnienia samca z lotu.

TYDZIEŃ DRUGI.

- Samcom powracającym z lotu nie pokazuje się samic. W celi gniazdowej, w części hodowlanej każdego z nich wita tylko głodny młódek i miska lęgowa, lub miska lęgowa w przypadku samca roczniaka.
- Przez cały tydzień, po powrocie z codziennych oblotów treningowych samcom należy zawsze pozwolić na karmienie swoich młodych, ale karmienie to, tak jak w tygodniu pierwszym musi być pod kontrolą. Karmienie młódków już nie jest tak mocne i nie należy się

Wszelkie prawa zastrzeżone. Rozpowszechnianie tylko za zgodą autora/ Zbigniew Rzywucki firma R-CERAM / KOD/ Data /strona. 1

zbytnio przejmować tym, że młódek może być głodny i domagać się ciągle pokarmu. Sytuacja ta nie powinna negatywnie wpływać na obniżenie jego formy lotowej.

- Podobnie jak w pierwszym tygodniu lotów, podczas codziennych treningów w około gołębnika, samce mają otwarty i wolny wylot przez cały tydzień.
- Przed wkładaniem gołębi na lot trzeci, młode mają od 23 do 25 dni. Pamiętaj! Nie pokazuj samic przed wkładaniem samców na lot.

TYDZIEŃ TRZECI.

Przed powrotem wdowców z lotu należy wszystkie młódki usunąć z celi wdowców i przenieść je do innego gołębnika dla młodzieży.

- Na wszystkich powracających z lotu wdowców oczekują z niecierpliwością ich samice. W celach wdowców, w ich terytorium znajdują się tylko zalotne żony.

Cela hodowlana, w której znajduje się samiczka jest zamknięta i otwierana jest tylko za pozwoleniem hodowcy. Bardzo ważne! Od przylotu samców i spotkania się ze swoimi partnerkami rozpoczyna się u nich czas wdowieństwa. Samce stają się wdowcami, a samice wdowami. Jest to odpowiedni moment na przypomnienie gołębiom wdowcom, co to jest żona i mąż i jakie są ich obowiązki oraz przywileje. Bardzo ważnym czynnikiem, który znacząco wpływa na utrzymanie optymalnej motywacji w dłuższym okresie czasu, jest czas małżeńskiego spotkania, zazwyczaj trwa on od **15** do **20** minut. Czas spotkania wdowca z małżonką uzależniony jest głównie od kondycji powracającego z lotu samca i zalotności jego samicy. Myślę, że każdy hodowca jest w stanie to szybko ocenić i dla każdej pary optymalnie czas ten ustalić.

Zdjęcie 1. Oczekująca samica.

Po emocjonalnej randce, spotkaniu małżonków samice wdowy przenosi się z powrotem do osobnego gołębnika dla wdów. Praktycznie stwierdzone jest, że czynność ta pozwala utrzymać samiczki w optymalnej kondycji na następne tygodnie. Bardzo ważne jest, aby samiczki będące w separacji wzajemnie się nie połączyły, nie zniosły jajek. Sposób postępowanie z wdowami opisany będzie w dalszej części publikacji. W przypadku bardzo trudnego lot, kiedy hodowca stwierdza, że, powracające samce są mocno zmęczone, czasami warto nie wymuszać od razu spotkania z ich małżonkami. Lepszym rozwiązaniem dla wdowca jest zapewnienie mu krótkiego odpoczynku lub indywidualnej relaksującej kąpieli, następnie po podaniu szczypty jego ulubionych ziaren może pozwolić na spotkanie z małżonką.

- Podczas tygodnia trzeciego rozpoczyna się okres ścisłej dyscypliny dla wdowców. Wylot gołębnika otwiera się tylko za pozwoleniem i tylko podczas codziennych oblotów. Zazwyczaj czas trwania oblotów wynosi od pół do jednej godziny z rana i pod wieczór. Istotna uwaga! Nie należy zbytnio zmuszać gołębi do nadmiernego latania, czas ten ma wynikać tylko z ich własnej chęci. Jeśli jest inaczej, to zanim podejmie się jakieś działania zaradcze, należy przeanalizować przyczynę problemu. W takich przypadkach, hodowca zawsze powinien porównać sytuację budzącą wątpliwości w stosunku do zachowań innych gołębi w hodowli. Znane są hodowle, w których normalnością jest, że czas codziennego treningu jest bardzo krótki i nie przeszkadza to gołębiom w osiąganiu dobrych wyników w lotach.
- Pamiętaj! Nie pokazuje się samic przed koszowaniem wdowców na lot czwarty. Cele gniazdowe muszą być zamknięte i puste a motywacją powrotu wdowca do gołębnika będzie tylko jego poczucie i tęsknota do terytorium.

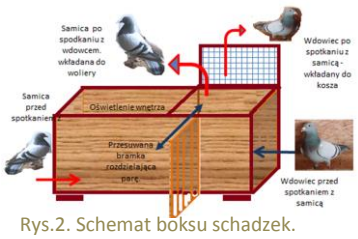
TYDZIEŃ CZWARTY.

W tygodniu czwartym rozpoczyna się etap lotowania gołębi, w którym wdowcom przed koszowaniem na lot będą pokazywane samice i zawsze odbywać się będzie rytuał małżeńskiego spotkania.

Decyzję o utrzymaniu rytuału pokazywania przed lotem samic wdowcom należy podjąć po analizie zachowania się wdowców w poprzednich tygodniach lotów. Szczególnie ważna w tym jest ocena poszczególnych samców, głównie jak zachowywały się one w tygodniu trzecim. W następnych lotach u wdowców na utrzymanie optymalnego poziomu napięcia i motywacji powrotu niezmiernie istotny będzie rzeczywisty czas trwania randki z rytuałem aktu małżeńskiego. W większości przypadków czas wspólnej randki przed koszowaniem będzie różny i uzależniony będzie od wielu czynników jak: formy lotowej samca przed lotem, stanu pobudliwości wdowca, zalotności samic oraz potencjalnej uciążliwości przyszłego lotu. *Stwierdzone jest, że dla lotów powyżej 600 km, oraz w przypadku lotów pod koniec sezonu zorganizowanie wdowcom dłuższej randki skutkowało znacznie lepszymi wynikami w tych lotach.*

- Stwierdzone jest ponadto, że w metodzie tej niezmiernie ważne jest, aby wspólne przebywanie małżonków (wdowca i wdowy) przed każdym lotem nie było dłuższe jak od 20 sekund do 1,5 minuty. Efekty takiego spotkania mogą znacząco wpływać na utrzymanie pozycji wdowieństwa przez wiele następnych tygodni lotów. Z informacji, które pochodzą od hodowców stosujących tę metodę wynika, że głównym ograniczeniem w sprawnym przeprowadzeniu takiej randki jest ilość koszowanych gołębi na lot oraz zapewnienie podstawowego warunku, jakim jest utrzymanie bezwzględnego spokoju przy wkładaniu „uaktywnionych samców" do kosza.

Aby uniknąć nadmiernych stresów oraz ograniczeń czasowych, do przeprowadzenia takiej operacji należy się dobrze przygotować. Znanych jest wiele praktycznych sposobów, które pozwalają na sprawne jej przeprowadzenie. Jedno z rozwiązań polega na zastosowaniu żaluzji i zaciemnianie całego przedziału dla wdowców lub pojedynczych cel. Innym, bardzo praktycznym i popularnym w Europie zachodniej rozwiązaniem jest wykorzystanie do odbycia randki wdowców specjalnie skonstruowanej celi - boksu schadzek, jak na rys 2. Boks ten jest tak zaprojektowany, że pozwala bezstresowo przeprowadzić czasowo kontrolowane randki dla wszystkich gołębi wytypowanych na lot.

Rys.2. Schemat boksu schadzek.

Niepodważalną korzyścią, która wynika z zastosowania takiego boksu jest to, że umożliwia on użycie do randki jednej bardzo zalotnej samiczki dla wszystkich „oziębłych wdowców". Z doświadczeń hodowców, którzy lotują w tym systemie wdowieństwa wynika, że najlepiej jest utrzymać aktywne spotkanie wdowców w czasie od 10 do 15 sekund. W przypadku, kiedy samiec nie wykazuje większego zainteresowania zbliżeniem do samicy, to nie należy spotkania przedłużać. Zawsze takie przypadki należy traktować oddzielnie i

dokładnie przeanalizować przyczynę zaistnienia problemu. Opis budowy boksu oraz sposób postępowania hodowcy w podczas organizowania randki wdowców opisany będzie w oddzielnej publikacji.

- Na wdowców powracających z lotu w ich celach oczekują i za pozwoleniem hodowcy witają zalotne i opiekuńcze samice wdowy. Jest to odpowiedni moment na ponowne przypomnienie wszystkim gołębiom uczestniczącym w zespole lotowym, co to jest żona i mąż i jakie wynikają z tego obowiązki oraz przywileje. I tak jak poprzednio, czas małżeńskiego spotkania po locie zwykle trwa tylko około od 15 do 20 minut. Także jak w poprzednim tygodniu czas spotkania uzależniony jest głównie od kondycji powracającego z lotu samca i zalotności samicy. Myślę, że każdy z hodowców jest w stanie szybko ocenić efektywność takiego spotkania i dla każdej pary osobno czas ten ustalić.

  W czasie lotów, w szczególności pod koniec sezonu, kiedy wodowce są już emocjonalnie mocno osłabione, w większości przypadków takich spotkań stosuje się wydłużenie małżeńskiej randki. Niekiedy spotkanie takie może trwać nawet do godzin wieczornych.
- Samice po spotkaniu z wdowcami przenosi się do innego gołębnika z dobrą wentylacją. Należy zawsze mieć na uwadze, że miejsce to powinno posiadać odpowiednie zabezpieczenia przed wzajemnym łączeniem się samic. Po usunięciu samic z gołębnika wdowców usuwane są także miski lęgowe. Cele gniazdowe, hodowlane są zamykane, a w części odpoczynkowej umieszcza się tylko klocek spoczynkowy dla wdowca. Jest to jego prywatne terytorium do odpoczynku i obrony przed intruzami. W części tego terytorium mogą także być zainstalowane indywidualne pojniki i karmniki.

POSTĘPOWANIE W NASTĘPNYCH TYGODNIACH LOTÓW.

- Postępowanie z wdowcami i wdowami z tygodnia czwartego powielane będzie na kolejne tygodnie sezonu lotowego. W zależności od zaistniałych okoliczności niektóre czynności powinny być modyfikowane na bieżąco.
- W przypadku zauważenia, że motywacja wdowców z zespole lotowym wyraźnie się osłabia i stan ten trwa już przez dłuższy czas, aby temu zaradzić właściwym rozwiązaniem jest zastosowanie jednej wspólnej randki dla wszystkich wdowców. *Z praktyki wynika, że najbezpieczniej wspólną randkę przeprowadzić w godzinach wieczornych. Do gołębnika wdowców przenosi się samice. W czasie tym otwiera się wszystkie cele gniazdowe, a na podłogę gołębnika rozsypuje się trochę ciętej słomy. Po ustalonym przez hodowcę czasie usuwa się z gołębnika wszystkie samice i zamyka się ponownie cele gniazdowe wdowców. Po takiej randce cała organizacja i zarządzanie zespołem lotowym powinno powrócić do utrwalonego systemu.*

POSTĘPOWANIE Z WDOWCAMI – PODSUMOWANIE I UWAGI OGÓLNE.

Wyłączając pierwsze trzy tygodnie okresu lotów, w których następowało kształtowanie wdowieństwa, samcom przed wkładaniem na loty zawsze pokazuje się samice i organizuje się ograniczoną w czasie randkę.

- Przy wkładaniu samicy do celi wdowca zazwyczaj umieszcza się także miskę lęgową. Miska lęgowa nierozerwalnie związana jest z rytuałem aktu małżeństwa. Cele gniazdowe, hodowlane zamykane i otwierane są tylko za pozwoleniem hodowcy. Samice i miski lęgowe usuwa się z gołębnika lotowego wdowców zaraz po odbytym spotkaniu. W czasie tym zamykana jest także część hodowlana. Efektem takiego postępowania jest to, że przebywające w swoim terytorium wdowce zaczynają do tego miejsca tęsknić i poprzez specyficznie „buczenie" nawołują swoją partnerkę.
- Przed koszowaniem wdowców, samice w bezpośrednim kontakcie z samcami nie mogą być dłużej jak od 20 sekund do 1,5 minuty. Z doświadczenia hodowców wynika, że najlepiej takie spotkanie utrzymać w czasie od 10 do 15 sekund. W przypadku, kiedy samiec nie wykazuje większego zainteresowania zbliżeniem się do samicy, to nie należy spotkania przedłużać. Powinno się dokładnie przeanalizować przyczynę problemu.
- Należy bezwzględnie przestrzegać zasadę, że w okresie od randki przed koszowaniem do czasu przylotu wdowców z lotu samice nie powinny przebywać w gołębniku lotowym. Zawsze przy lotowaniu metodą wdowieństwa klasycznego inicjacją zbliżeń dla obydwu małżonków, musi być przede wszystkim terytorium samca, miska lęgowa oraz moment wspólnego spotkania się w celi gniazdowej.
- Podczas koszowania wdowców, nie powinno się umieszczać kosza zbiorczego bezpośrednio w gołębniku lotowym. Stan taki może spowodować wystąpienie u wdowców nadmiernych niekontrolowanych stresów. Wdowce z natury powinny być w koszu zbiorczym spokojne i tęskniące. Zaleca się także, aby kosz ten znajdował się w innym, dogodnym do wkładania miejscu.
- Jeśli to możliwe, w pierwszych trzech tygodniach przyuczania gołębi na wdowieństwo. Wdowce, powinny mieć codziennie wolny oblot przez okres od pół do jednej godziny. W tym czasie wyloty gołębnika powinny być otwarte, samce mogą swobodnie wchodzić i wychodzić z gołębnika. Po oblocie i przywołaniu wdowców do gołębnika, zgodnie z zaplanowanym programem dostają one karmę i picie. Istotna uwaga! W zależności od relacji pomiędzy hodowcą a wdowcami, licznością zespołu lotowego oraz warunków panujących w gołębniku dla wdowców, karma może być podawana:

  Bezpośrednio na czystą podłogę lub podawana do wspólnego karmnika. Następnie po pół godzinie usuwa się karmnik z gołębnika, a wdowcy zazwyczaj powracają do swych cel spoczynkowych. *Korzyścią, która wynika ze tej metody karmienia jest to, że ułatwiona ona obserwację jak zachowują się poszczególne gołębie oraz jaka jest hierarchia w drużynie lotowej, czy istnieją w niej samce dominujące.*

  W przypadku zastosowania indywidualnego podawanie karmy do każdej z cel wdowców istnieje możliwość kontroli ilości pobieranej przez wdowce karmy, oraz sytuacja ta pozwala na indywidualną obserwację upodobań każdego wdowca.
- Miski lęgowe przetrzymuje się w celach tylko na czas zbliżenia i kontaktu z samicami. Zazwyczaj miski lęgowe powinny znajdować się poza celą gniazdową - hodowlaną, która zawsze jest zamknięta w pozostałe dni tygodnia. Dla wdowca zamknięta przestrzeń staje się elementem ciągłego utrzymywania w nim napięcia i tęsknoty za partnerką. W celi, w części odpoczynkowej umieszcza się tylko drewniane odpoczynkowe klocki.
- W wielu gołębnikach lotowych, w czasie dnia zazwyczaj nie stosuje się zaciemnienia gołębników, jednak w niektórych przypadkach zaciemnianie jest celowe. Zaciemnianie gołębnika jest uzasadnione w przypadku wystąpienia ekstremalnej pogody, w przypadku długotrwałego oddziaływania wysokich temperatur oraz dla wyrównania temperatur w gołębniku.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Rozpowszechnianie tylko za zgodą autora/ Zbigniew Rzywucki firma R-CERAM / KOD/ Data /strona. 3

- Istotnym wymogiem, który bezpośrednio związany jest utrzymaniem optymalnego poziomu zdrowia zespołu lotowego oraz ich formy lotowej, jest zapewnienie odpowiedniej wentylacji w miejscu ich stałego przebywania oraz zapewnienie dopływu świeżego powietrza, bez przeciągów.
- Zalecana się, aby w drugiej połowie sezonu, wdowce po powrocie z lotu mogły dłużej przebywać ze swoimi partnerkami. O długości takiego spotkania zawsze decyduje hodowca. Jeśli powracający z ciężkiego lotu wdowiec nie jest zbytnio zainteresowany partnerką, należy dać mu czas na kąpiel i odświeżenie się. Hodowca powinien wyczuć u wdowca odpowiedni moment na ponowne przeprowadzenie małżeńskiej randki.

POSTĘPOWANIE Z WDOWAMI – PODSUMOWANIE I UWAGI OGÓLNE.

- Po rozłączeniu wdowców, samice wdowy umieszcza się w osobnym dobrze wentylowanym miejscu, może to być osobny gołębnik lub woliera. Ważne w tym jest, aby samice utrzymywać w półcieniu. Organizacja takiego miejsca powinna ograniczać możliwości wzajemnego parzenia się samic. Stwierdzone jest, że w przypadku długiego czasowo przebywaniem samic, bez samców może u samic wyzwolić się zjawisko, instynkt obojga płci, który spowoduje zniesienie jajek. *Schemat typowego gołębnika lotowego oraz sposobu rozdziału płci zamieszczony jest w dalszej części tekstu, na stronie 5.*
- W hodowlach, w których zdarzały się przypadki łączenia się samic dla zabezpieczenia przed takim zjawiskiem, umieszcza się je w indywidualnych celach o wymiarze 40 x 40 x 40 cm. Cele te powinny być tak zabezpieczone, aby samice wzajemnie się nie widziały, lub aby wzajemne widzenie było utrudnione. Praktycznie stwierdzone jest, że przebywające w zaciemnieniu samice pozostają dłużej w lepszej kondycji oraz wykazują także wzmożoną zalotność w kontaktach z samcami.
- Powszechnie stosuje się rozwiązania, w których samice umieszczone są w wolierze, na żerdziach, jednak rozwiązania takie czynią czasem więcej zła niż pożytku. Taki sposób postępowania z samicami wymaga większego nadzoru ze strony hodowcy oraz stosowania w żywieniu specjalnych dodatków do karmy, które osłabiają popęd seksualny. Jednak idealnym rozwiązaniem jest, kiedy w hodowli samiczki nie wykazują tendencji do związków jednopłciowych.
- Z praktyki wynika, że rodzaj karmy oraz program karmienia zalicza są do grupy czynników, które znacząco wpływają na optymalną sprawności i witalność samic. Zaleca się, aby przebywające w odosobnieniu wdowy podczas całego sezonu lotowego karmione były tylko karmą dietetyczną. Udowodnione jest, że nawet w przypadku, kiedy są one lotowane to taki sposób karmienia nie przeszkadza im w zdobywaniu czołowych wyników lotowych.
- Dawkowanie karmy. Praktycznie udowodnione jest, że dla jednej samicy wdowy dzienną podstawową dawką karmy jest jedna czubata łyżka stołowa karmy dietetycznej tj. około 30 gram, a najlepszą porą ich karmienia są godziny popołudniowe. Zalecane jest, aby w pomieszczeniu, w czasie karmienia wdów zapewniony był swobodny dostęp światła. Około 5 minut po zakończeniu karmieniu należy wyłączyć oświetlenie w gołębniku. Po zakończeniu karmienia należy z pomieszczenia usuną karmik.
- Każdorazowo przed spotkaniem samiczek z wdowcami, dla stymulacji ich popędu seksualnego należy zmienić im dietę. W dniu koszowania w godzinach porannych, zaleca się podać im ekstra dodatek. Zazwyczaj są to nasiona kanary w ilości jedna łyżeczka od herbaty. Taką samą dawkę nasion należy podać w południe oraz na godzinę przed koszowaniem samców, wdowców na lot. Praktycznie sprawdzone jest, że dla samic nasiona kanary są bardzo dobrym stymulatorem popędu seksualnego.

SPOSOBY KARMIENIA WDOWCÓW – UWAGI OGÓLNE

Z praktyki lotowania gołębi wynika, że program karmienia i rodzaj karmy podawanej wdowcom w okresie pomiędzy lotami należy do grupy istotnych czynników, które stymulują osiągnięcie optymalnej sprawności i formy lotowej wdowców. Podczas projektowania programu cotygodniowego żywienia wdowców, ważne jest, aby, w pierwszych trzech dniach po przylocie gołębi z lotu, nie stosować karmy o dużej zawartości nasion oleistych, ponieważ tłuszcze zaburzają wchłanianie węglowodanów, przez co spowalniają odnowę glikogenu wątrobowego. Także istotne jest, aby w tych dniach podawać karmę wzbogaconą w białko, ponieważ uaktywnia one reakcję insulinową i zwiększą tempo gromadzenia glikogenu i regenerację mięśni. U gołębi, węglowodany, jako podstawowy materiał energetyczny magazynowane są w mięśniach i w wątrobie. Nieprawidłowo zbilansowany skład karmy, w tym przebiałkowanie, może potencjalnie wyzwolić u gołębi podobny, negatywny efekt, jak przy spożywaniu karmy o zbyt dużej ilości tłuszczów.

Tabela 1 zawiera skład typowej karmy dla wdowców dla lotów do 450 km, która była powszechnie stosowana w latach osiemdziesiątych ubiegłego wieku oraz porównanie jej ze składem standardowej karmy dla wdowców obecnie stosowanej. Ogólne porównanie danych wyraźnie wskazuje na występujące różnice w ilości mieszanki stymulującej w karmie oraz w ziarnach oleistych. Obecnie stosowne karmy są bardziej energetyczne, a co za tym idzie wymuszają stosowanie w żywieniu wdowców dodatkowych środków wspomagających trawienie. Ponadto stosowanie wysokoenergetycznych karm wymaga bardziej zdyscyplinowanego podejścia hodowcy do ilości podawanej karmy oraz stosowania zasady, „więcej energii wymusza u wdowców więcej codziennych lotów, treningów.

Podstawowy skład karmy	Udział % w karmie		
Kukurydza / odmiany/ łącznie	do 20 %		do 35 %
Pszenica	do 25 %		do 15 %
Jęczmień	do 25 %		do 5 %
Groch / odmniany łącznie	do 5%		
Owies łuskany	do 4 %		do 3 %
Mieszanka stymulująca	do 8 %		do 15 %
Konopie			
Siemie lniane			
Słonecznik			
Ryż			
Dari	do 10 %		do 15 %
Milo	do 10%		do 15%
Karma tradycyjna dla wdowców			
Karma dla wdowców stosowana współczeście			

Tab1. Porównanie tradycyjnego i standardowego składu karmy dla wdowców

Dzień tygodnia	Pora podawania (rano)	Pora podawania (wieczorem)
Sobota (powrót z lotu)	Karma dietetyczna	Karma dietetyczna
Niedziela	Karma dietetyczna	Karma dietetyczna
Poniedziałek	Karma dietetyczna	1/3 Karma dietetyczna, 2/3 Karma lotowa
Wtorek	Karma dietetyczna	Karma lotowa
Środa	Karma lotowa	Karma lotowa
Czwartek	Karma lotowa	Karma lotowa
Piątek (dzień wkładania na loty, koszowanie)	*Mała łyżka karmy lotowej*	
	Mała łyżka karmy dietetycznej na dwie godziny przed wkładaniem	

Tab2. programu karmienia wdowców i wdów dla lotów do 450 km

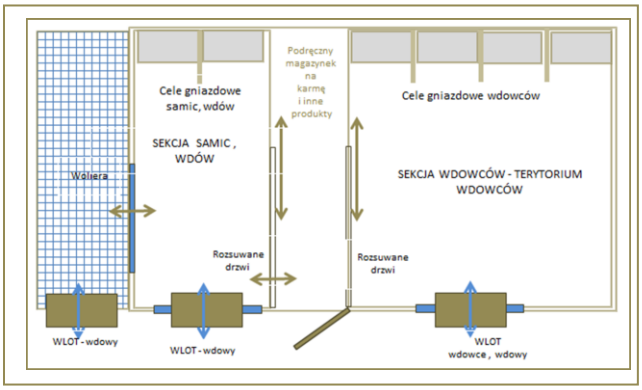
Wszelkie prawa zastrzeżone. Rozpowszechnianie tylko za zgodą autora/ Zbigniew Rzywucki firma R-CERAM / KOD/ Data /strona. 4

ORGANIZACJA GOŁĘBNIKA DLA WDOWCÓW oraz organizacja MIEJSCA PRZEBYWANIA SAMIC, WDÓW.

Jaki ma wyglądać najbardziej funkcjonalny gołębnik z przeznaczeniem dla lotowania gołębi metodą wdowieństwa klasycznego i jak ma być on zbudowany zależy wyłącznie od hodowcy. Decyzja ta przede wszystkim uwarunkowana jest możliwością finansową hodowcy, dostępnością miejsca oraz możliwościami czasowymi. Powszechnie udowodnione jest, że możliwości finansowe bardzo ułatwiają organizację i zarządzanie hodowlą, ale nie są one wyłącznym wykładnikiem osiągnięć w lotowaniu gołębi.

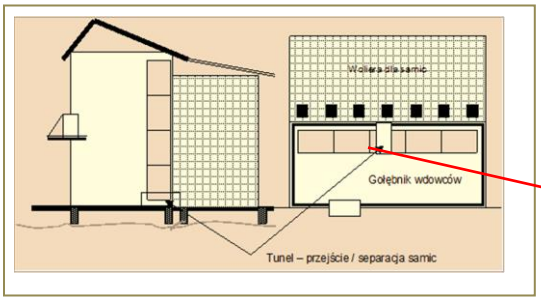
Poniżej została zaprezentowana wersja gołębnika z oddzielnymi pomieszczeniami, gołębnikiem i celami dla wdowców oraz oddzielnym pomieszczeniem i wolierą dla samic-wdów.
Zaprezentowana organizacja gołębnika umożliwia pełne wykorzystanie powierzchni, ponadto ułatwia przygotowanie gołębi do wdowieństwa oraz umożliwia kontynuację wychowu młodych po rozdzieleniu ich od wdowców. Zaprezentowany sposób organizacji gołębnika lotowego metodą wdowieństwa klasycznego, po wprowadzeniu kilku zmian, umożliwia także zastosowania systemu lotowanie gołębi metodą wdowieństwa totalnego lub metodą wdowieństwa klasycznego wdowami.

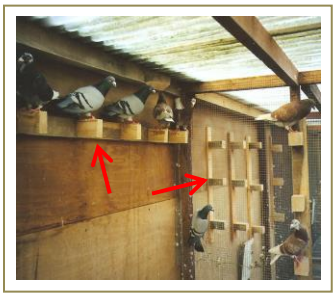

Opis gołębnika lotowego, który powszechnie stosowany jest w metodzie wdowieństwa klasycznego. Gołębnik wyposażony jest w specjalny tunel transportowy dla samic oraz wolierę dla wdów.

Poniżej zaprezentowana wersja gołębnika i miejsca separacji gołębi ze względu na płeć, umożliwia swobodne, bez nadmiernego chwytania gołębi przechodzenie samic, wdów z gołębnika lotowego wdowców do woliery. W sezonie lotowym zainstalowana na tylnej stronie gołębnika woliera stanowi miejsce stałego, dziennego przebywania wdów. Ten sposób organizacji gołębnika lotowego jest popularny w hodowlach w Belgii i Holandii.
Dla zabezpieczenia się przed wzajemnym łączeniem się samic w wolierach stosuje się w żywieniu specjalną dietę. Woliera nie posiada standardowych siodełek ani żerdzi. Na tylnej ścianie gołębnika, która zarazem jest ścianą woliery samic, przymocowane są specjalne siodełka. Wymiary i kształt tych siodełek mają na celu utrudnienie samicy na przyjęcie „ zalotnej i gotowej do aktu" pozycji. Ponadto kształt siodełek także zmusza samiczki do ciągłych ćwiczeń mięśni i utrzymania optymalnej sprawności fizycznej. Samice z gołębnika lotowego wdowców przechodzą do woliery spoczynkowej poprzez tunel, który znajduje się w dolnej części pierwszego poziomu cel wdowców.

Zaprezentowany sposób organizacji gołębnika lotowego oprócz wymiernych udogodnień dla hodowcy stwarza także duże możliwości wykorzystania samic do lotów w ostatniej fazie sezonu lotowego.

Autor publikacji: *Zbigniew Rzywucki R-CERAM.*

Wszelkie prawa zastrzeżone. Rozpowszechnianie tylko za zgodą autora/ Zbigniew Rzywucki firma R-CERAM / KOD/ Data /strona. 5